

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1007**z dne 18. junija 2021****o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2018/274 glede banke podatkov izotopskih analiz in pregledov v vinskem sektorju**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 89(6) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Vinski sektor Unije je zelo izpostavljen goljufijam, saj večina pridelave Unije temelji na certificiranih shemah kakovosti, in sicer zaščiteni označbi porekla (ZOP) in zaščiteni geografski označbi (ZGO), s katerimi se podeli priznanje kakovostnim proizvodom, ki jih proizvajalci lahko zato bolje tržijo. Najpomembnejše domnevne kršitve zadevajo prisvajanje porekla, na primer z namernim in nezakonitim trženjem ter označevanjem vina slabše kakovosti kot vina z ZOP/ZGO ali z nezakonitim razredčevanjem vina ali dodajanjem sladkorja vinu. Ekonomski učinek goljufij v vinskem sektorju Unije je ocenjen na 1,3 milijarde EUR letno, kar predstavlja 3,3 % prodaje vinskega sektorja Unije. Poleg očitnega neposrednega ekonomskega učinka na vinski sektor zaradi takšnih goljufij bi bila lahko ugledu vinskega sektorja prizadejana še večja škoda, če bi zaradi večje goljufije prišlo do izgube zaupanja potrošnikov in omejevanja trgovine, kar bi škodovalo splošnim interesom vinskega sektorja Unije.
- (2) Zato je treba izboljšati in okrepiti boj proti goljufijam v vinskem sektorju Unije, zlasti pri delovanju banke podatkov izotopskih analiz iz člena 39 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/273 ⁽²⁾ in usklajevanju s tem povezanih odgovornosti tako v državah članicah kot z Evropskim referenčnim centrom za nadzor v vinskem sektorju. To prispeva k strategiji Komisije „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem ⁽³⁾. Zlasti za eno od prednostnih nalog, in sicer boj proti goljufijam s hrano v verigi preskrbe s hrano, se Komisija poziva, da okrepi boj proti goljufijam s hrano za doseg enakih konkurenčnih pogojev za gospodarske subjekte ter povečanje pooblastil organov nadzora in izvrševanja.
- (3) Pravila o banki podatkov izotopskih analiz in posebne določbe o pregledih določa Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/274 ⁽⁴⁾. Vsebinsko banke podatkov izotopskih analiz je treba prilagoditi, da bo bolje odražala dejansko stanje v vinskem sektorju Unije. Ob upoštevanju povprečne pridelave vina v Uniji v zadnjih petih letih delež vin z ZOP ali ZGO stalno narašča in znaša več kot 60 % celotne pridelave. V tržnem letu 2019/20 je bil ta delež blizu 70 %. Ker so vina z ZOP ali ZGO poleg tega izpostavljena večjemu tveganju goljufij, je treba v banki podatkov določiti večji delež teh vin, ki sedaj znaša 40 % vseh vin z ZOP ali ZGO v Uniji.

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 549.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/273 z dne 11. decembra 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede sistema dovoljenj za zasaditev vinske trte, registra vinogradov, spremnih dokumentov in certificiranja, registra o prejemu in izdaji, obveznega prijavljanja, uradnega obveščanja in objavljanja sporočenih informacij ter o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede ustreznih preverjanj in kazni, spremembi uredb Komisije (ES) št. 555/2008, (ES) št. 606/2009 in (ES) št. 607/2009 ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 436/2009 in Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/560 (UL L 58, 28.2.2018, str. 1).

⁽³⁾ COM/2020/381 final.

⁽⁴⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/274 z dne 11. decembra 2017 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede sistema dovoljenj za zasaditev vinske trte, certificiranja, registra o prejemu in izdaji, obveznega prijavljanja in uradnega obveščanja ter Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede ustreznih preverjanj ter razveljavitvi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/561 (UL L 58, 28.2.2018, str. 60).

- (4) Za vzorčenje grozdja ter postopke in analize, potrebne za pridobivanje podatkov za banko podatkov izotopskih analiz, so potrebni znatni viri, zaradi česar lahko pride do zamud pri njihovem sporočanju. Za odpravo težav pri sporočanju pravočasnih in popolnih informacij bi bilo treba državam članicam omogočiti, da se odločijo, da lahko vzorce grozdja, ki se goji za pridelavo vin z ZOP ali ZGO, odvzema subjekt, ki upravlja ZOP ali ZGO, v sodelovanju z imenovanimi laboratoriji, kadar ti nimajo dovolj virov, da bi sami izvedli vzorčenje. Sodelovanje med navedenimi organi, Evropskim referenčnim centrom za nadzor v vinskem sektorju in laboratoriji, ki jih imenujejo države članice, bo bistveno v boju proti goljufivim praksam, ki vplivajo na vina z ZOP ali ZGO, ki predstavljajo večino pridelave vina v Uniji.
- (5) Manjkajoči podatki izotopskih analiz in nepopolni nabori podatkov lahko povzročijo zamude pri preiskavah primerov domnevnih goljufij z vinom ali jih celo ogrozijo, zaradi česar se lahko ponarejeno vino sprostí na trg. Pomanjkanje podatkov ogroža ugled vin Unije in lahko vpliva tudi na višino uporabljenih trošarin. To ustvarja tveganje, da bi se uporabljale trošarine za nepravilno označene kategorije vin. Zato je treba izboljšati sedanjí pravni okvir banke podatkov izotopskih analiz, da se zagotovi njena posodobitev v določenem obdobju in s tem bolje preprečujejo goljufije v vinskem sektorju Unije. Zaradi težav pri dodelitvi dostopa v nekaterih državah članicah je treba pojasniti tudi, katere zadevne strani imajo pravico dostopati do vzorcev in dokumentacije.
- (6) Za izboljšanje postopkov, ki urejajo preiskave domnevnih goljufij pri pošiljkah vina, bi bilo treba poostriiti obstoječa pravila. Določiti bi bilo treba roke, po izteku katerih bi bilo treba pristojnemu organu na ozemlju, kjer je kraj raztovarjanja, sporočiti vse razpoložljive relevantne podatke, potrebne za preverjanje, ali je sumljivo vino skladno s pravili Unije za vinski sektor. Dodatno bi bilo treba pojasniti vlogo subjektov, pristojnih za različne faze preiskovalnega postopka.
- (7) Nizi podatkov o izotopskih meritvah in nobeni s tem povezani rezultati iz banke podatkov izotopskih analiz se javnosti ne razkrijejo. To je utemeljeno s skrbjo, da bi z javno objavo goljufi pridobili informacije, ki bi jih lahko uporabili v svojo korist. Poleg tega bi zloraba takih informacij škodovala ugledu nekaterih vin. Vendar bi morale biti mogoče javnosti razkriti nekatere anonimizirane podatke o primerih goljufij z objavo letnega poročila z najpomembnejšimi rezultati kontrol v vinskem sektorju na podlagi uporabe banke podatkov. Zato bi bilo treba podrobneje opredeliti pravila o pripravi letnega poročila.
- (8) Težave so se pojavile pri izvajanju pregledov in kontrol vinskih proizvodov, ki se prevažajo neustekleničeni, saj so ti bolj dovzetni za goljufive prakse kot označeni ustekleničeni proizvodi z zapiralom, ki ga ni mogoče ponovno uporabiti. Zato bi bilo za primere, ko pristojni organ prek računalniško podprtega sistema ali informacijskega sistema ni pravočasno obveščen o prispetju pošiljke vinskih proizvodov, ki se prevažajo neustekleničeni, treba sprejeti ukrepe, s katerimi se pristojnemu organu na kraju raztovarjanja omogoči opravljanje potrebnih pregledov, preden proizvod zapusti prostore prejemnika. Kadar se pristojni organ odloči, da takih pregledov ne bo opravil, bi bilo treba prejemniku dovoliti, da proizvod takoj odpremi iz svojih prostorov.
- (9) Izvedbeno uredbo (EU) 2018/274 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (10) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Izvedbena uredba (EU) 2018/274 se spremeni:

(1) Člen 27 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Za vzpostavitev banke podatkov izotopskih analiz iz člena 39 Delegirane uredbe (EU) 2018/273 države članice zagotovijo, da se vzorci svežega grozdja, ki jih bodo analizirali imenovani laboratoriji držav članic, vzamejo, obdelajo in predelajo v vino v skladu z navodili iz dela I Priloge III k tej uredbi.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Število vzorcev, ki se vsako leto vzamejo za banko podatkov, je določeno v delu II Priloge III. Pri izboru vzorcev se upošteva geografski položaj vinogradov v državah članicah iz dela II Priloge III in delež vin z ZOP ali ZGO na državo članico ali regijo. Vsako leto se vsaj 25 % vzorcev vzame z istih parcel kot v predhodnem letu.“;

(c) vstavi se naslednji pododstavek:

„3a. Države članice se lahko po potrebi odločijo, da lahko vzorce grozdja, gojenega za pridelavo vin z ZOP ali ZGO, vzame subjekt, ki upravlja ZOP ali ZGO. V takem primeru vzorčenje usklajujejo imenovani laboratoriji držav članic v skladu z navodili iz oddelka A dela I Priloge III.“;

(d) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Laboratoriji zbrane podatke, skupaj s kopijo poročila o analizi z rezultati in ovrednotenjem analiz ter kopijo opisnega lista, po elektronski poti pošljejo Evropskemu referenčnemu centru za nadzor v vinskem sektorju najpozneje do [31. oktobra] leta, ki sledi trgatevi.“;

(e) v odstavku 7 se točka (e) nadomesti z naslednjim:

„dajo dokumentacijo brez nepotrebnega odlašanja ali stroškov na voljo tistim, ki so pridobili informacije, vsebovane v dokumentaciji, da se lahko popravijo netočni podatki.“

(2) Člen 28 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Sporočanje informacij iz banke podatkov za rezultate analiz v primeru suma neskladnosti s pravili Unije v vinskem sektorju“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Če je to potrebno v znanstvene, statistične, nadzorne ali pravosodne namene, se v ustrezno utemeljenih primerih lahko informacije iz odstavka 1, če so reprezentativne, na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom, ki jih države članice imenujejo za zagotavljanje skladnosti s pravili Unije v vinskem sektorju, in nacionalnim sodiščem. Te informacije se uporabljajo samo za zahtevane namene in se obravnavajo kot zaupne.“;

(c) vstavi se naslednji pododstavek:

„2a. V primeru kontrole v državi članici, za katero so potrebni referenčni podatki iz banke podatkov izotopskih analiz za vino, pridelano v drugi državi članici, pristojni organ države članice zaprosi Evropski referenčni center za nadzor v vinskem sektorju, da stopi v stik z imenovanim laboratorijem države članice, v kateri se prideluje vino, ki je predmet preiskave, da se ob uporabi vseh ustreznih razpoložljivih podatkov sum preveri. Imenovani laboratorij v enem mesecu od datuma prejema zahteve preveri, ali je zadevno vino skladno s pravili Unije v vinskem sektorju. Kadar tega roka iz ustrezno utemeljenih razlogov ni mogoče upoštevati, imenovani laboratorij ustrezno obvesti Evropski referenčni center za nadzor v vinskem sektorju, ki nato:

(i) iz banke podatkov izotopskih analiz pridobi ustrezne referenčne podatke o izotopskih meritvah za zadevno vino in jih posreduje organu, ki je vložil zahtevo, ali

(ii) če iz banke podatkov izotopskih analiz ni mogoče pridobiti ustreznih referenčnih podatkov o izotopskih meritvah, ampak se zahtevani vzorci dajo na voljo Evropskemu referenčnemu centru za nadzor v vinskem sektorju na njegovo zahtevo, organu, ki je vložil zahtevo, nudi analitično podporo, vključno z izsledki podatkov izotopskih analiz za zadevno vino,

in sicer v enem mesecu od trenutka, ko postane jasno, da prvotnega roka ne bo mogoče upoštevati. V obeh primerih se ustrezni podatki o izotopskih meritvah razlagajo in sporočijo najpozneje v dveh mesecih od datuma prejema zahteve pristojnega organa države članice, v kateri je bilo sumljivo vino pridelano.“;

(d) doda se naslednji odstavek:

„4. Evropski referenčni center za nadzor v vinskem sektorju v anonimizirani obliki objavi letno poročilo o glavnih rezultatih zahtev, prejetih v skladu z odstavkoma 1 in 2, ter o glavnih ugotovitvah pregledov, ki so jih izvedle države članice na svojem ozemlju z uporabo banke podatkov izotopskih analiz. Evropski referenčni center za nadzor v vinskem sektorju zagotovi, da v poročilu ni poslovno občutljivih informacij. Ugotovitve se pred koncem marca leta, ki sledi obdobju poročanja, sporočijo Evropskemu referenčnemu centru za nadzor v vinskem sektorju, ki nato poročilo objavi v dveh mesecih.“;

(e) vstavi se naslednji člen:

„Člen 32a

Kontrole neustekleničenih vinskih proizvodov

Ob uvozu neustekleničenih vinskih proizvodov, ki niso zajeti v računalniško podprt sistem ali informacijski sistem iz člena 14(1) Delegirane uredbe (EU) 2018/273, pristojni organ države članice, v kateri je kraj raztovarjanja, zaradi zagotovitve pregledov od prejemnikov pošilk neustekleničenih vinskih proizvodov lahko zahteva, da navedene pošiljke hranijo na kraju raztovarjanja v svojih prostorih do največ 10 delovnih dni. Prejemniki v tem obdobju pošiljke, od katere je pristojni organ vzel vzorec, ne smejo odpremljati, premikati ali manipulirati z njo, dokler niso obveščeni o rezultatih pregledov.

Na zahtevo prejemnikov pristojni organ v primerih, ko se odloči, da zadevne pošiljke ne bo pregledal, dovoli odpremo pošiljke pred koncem obdobja iz prvega pododstavka.“

Člen 2

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 18. junija 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN